

Digitális Herbárium 2.0

CD melléklet

Podani János: *A növények evolúciója és osztályozása*
c. könyvéhez

© A szerző

ELTE Eötvös Kiadó, Budapest

2015

A CD-n összesen mintegy 5000 digitálisan kidolgozott kép található, amelyek kb. 4500 növényfajt illusztrálnak. A tényleges felvételek száma azonban ennél lényegesen több, hiszen számos kép több részből, időnként hátról tevődik össze, ily módon illusztrálva a kérdéses faj különféle részleteit. Leggyakrabban termések, virágok vagy egyéb jellegzetes bélyegek jelennek meg a fő képbe illesztett kis ikonokon.

A képanyag sajnos nem egyenletesen reprezentálja a növények rendszerét: a tartalom leginkább lehetőségeimmel függ össze. Szándékom ellenére tehát igen sok csoport egyelőre nem szerepel a „herbáriumban”, mások viszont talán aránytalanul is sok fajjal képviseltetik magukat. A képek kisebb része még a „filmvilágban” készült dia átmásolásával készült. Az eredetileg is digitális géppel készített képek minősége bizonyosan jobb a „bescannelt” képekénél, amiért elsősorban a Minolta Dimage 7i fényképezőgépet, majd a Panasonic Lumix DMC FZ50 kamerát terheli a felelősség.

A felvételek nagyobbik része terepen készült és a növényeket természetes környezetben ábrázolja. A hazai flórát a következő helyeken készített felvételek egészítik ki több-kevesebb fajjal: Olaszország, USA, Kanada, Brazília, Taiwan, Kína, Japán, Dél és Észak Korea, Marokkó, Kanári-szigetek, Erdély, Franciaország, Csehország, Lengyelország és Spanyolország. A legtöbb új felvétel Dél-Afrikából és Ausztráliából származik. Ugyanakkor élnem kellett azzal a lehetőséggel is, hogy természetbe vont, kertekben kultivált és üvegházakban nevelt példányokról is készítsék képeket, hiszen nélkülük igencsak hiányos lenne az összkép. Kiemelendők a botanikus kertek, elsősorban az

- ELTE TTK Budapesti Fűvészkertje
- a Corvinus Egyetem Budai Arborétuma és Soroksári Botanikus Kertje
- az MTA ÖK Botanikus Kert, Vácrátót
- a Szegedi Egyetem Botanikus Kertje
- a Pécsi Egyetem Botanikus Kertje
- a Debreceni Egyetem Botanikus Kertje
- a Szarvasi Arborétum
- a Budapesti Állat- és Növénykert

ill. külföldön:

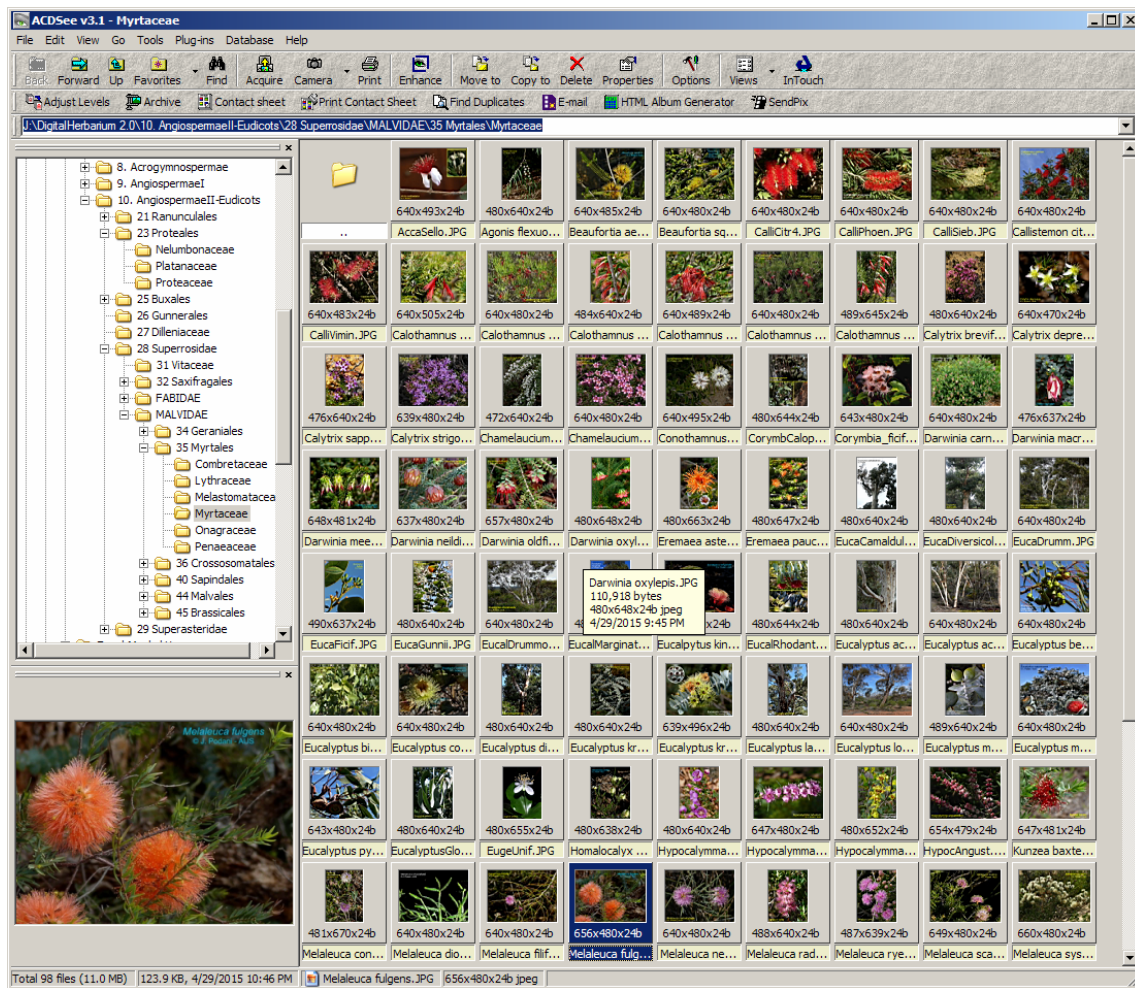
- L'Orto Botanico di Napoli, Università degli Studi di Napoli Federico II
- L'Orto Botanico di Portici, Università degli Studi di Napoli Federico II
- L'Orto Botanico di Roma
- Giardino Inglese, Parco della Reggia, Caserta
- L'Orto Botanico dell'Università della Tuscia, Viterbo
- Western Australian Botanic Garden, Kings Park, Perth
- Kirstenbosch Botanical Garden, Cape Town
- Palmenhaus, Schönbrunn, Wien

- L'Orto Botanico dell'Università di Cagliari
- L'Orto Botanico dell'Università di Palermo
- Botanical Garden, Charles University, Prague
- Botanical Garden in Prague-Troja
- Botanical Garden, Liberec
- Parque El Boticario de Almería
- Le Jardin des Plantes, Paris
- Jardin des plantes de Montpellier
- Botanical Garden of the Jagiellonian University, Kraków
- Giardino dei Semplici - L'Orto Botanico di Firenze
- L'Orto Botanico dell'Università di Pisa
- Botanischer Garten der Universität Basel
- Botanischer Garten Zürich
- L'Orto Botanico di Genova

Annak érdekében, hogy minél több taxonról legyen információ a CD-n, kollégáim is besegítettek 30-40 felvétellel. Különösen hálás vagyok Kalapos Tibornak a húsznál is több új-zélandi fajról szóló fotók átengedésért, illetve Standovár Tibornak, Hock Zsófiának, Tóth Zoltánnak, Szakály Ágnesnek, Ódor Péternek, Török Péternek, Hossein Akhaninak (Irán) és Ilkka Vanha-Majamaanak (Finnország) néhány további igen fontos, hiánypótló felvételért. Nevüket természetesen minden általuk készített képen feltüntettem.

A felvételek készítésekor, egyes fajok meghatározásában, a képek bemásolásában, vagy csak egyszerűen a jelenlétével nélkülözhetetlen segítséget nyújtott Csontos Péter, Czuppon Bálint, Engloner Attila, Erzberger Péter, Fráter Erzsébet, Gerencsér László, Hahn István, Illyés Zoltán, Isépy István, Janakidisz Demeter, Kalapos Tibor, Kósa Géza, Körmöczy Kászló, Lunk Gergely, Molnár V. Attila, Ódor Péter, Orlóci László, Papp László, Schmera Dénes, Simon Tibor, Solt Péterné, Somodi Imelda, Standovár Tibor, Tamás Judit, Tóth Zoltán, Virágh Klára és Zsigmond Vince. Külföldi kollégáim közül L. Mucina, S. Bagella, A. Le Roux, E. van Etten, R. Motta, A. de Natale, R. di Pietro, S. Brullo, V. de Patta Pillar, L. L. Waechter, D. Falkenberg, S. Talbot, Sheng Zehn, Xia Nianhe, Tsai-wen Hsu, T. Herben, J. Šonka, R. Guarino és Jong-Suk Song oldotta meg több identifikációs problémámat. Segítségüket vagy közreműködésüket ezúttal is hálásan köszönöm.

A képek a CD Digitális Herbárium 2.0 nevű mappájában vannak. Legegyszerűbben az ACDSTM programmal nézegethetők, hiszen ez a program egyidejűleg képes a mappák hierarchiáját és egy adott mappa tartalmát is egyidejűleg megjeleníteni, amint az alábbi példa is illusztrálja:

A mappák fa-struktúrája a fejezetekkel, azokon belül a kladogramokkal egyező. A CD-n nincs saját keresési lehetőség, de a WINDOWS „Keresés” programjával megtalálhatjuk a képeket akkor is, ha a növények rendszertani helyét nem ismerjük. A file-ok nevei ugyanis többnyire a nevek rövidítéséből származnak, ritkábban teljes nevek, s ennek alapján alkalmasak a keresésre. Például, ha a *Moltkia* nemzetséget ábrázoló fotókat szeretnénk látni, akkor a mol*.* nevű file-okra kérdezzük rá, és megkapjuk a megfelelő képek listáját a mappák nevével együtt. Ha csak a fajnevet tudjuk, pl. „*officinalis*”, akkor az *off*.* karakterkombinációval kereshetjük meg azokat a növényeket, amelyek nevében szerepel az „off”.

Minden óvatosság és körültekintés ellenére előfordulhat, hogy nem odavaló név szerepel egy képen. Ennek oka részben nomenklatúrai lehet, ugyanis előfordulhatnak esetek, amikor nem az éppen „érvényes” nevet tüntettem fel. A többi probléma csak téves határozásból fakadhat. Minden megjegyzést előre is köszönettel veszek az alábbi e-mail címen

podani@ludens.elte.hu

A képek oktatási célra, a Copyright megjegyzés megtartásával, szabadon felhasználhatók.

Publikációs célokra a képek nagyfelbontású változatai a szerzőtől kaphatók meg.

Ezek után nem marad más hátra, minthogy jó böngészést kívánjak a CD mappáiban.

2015 májusában

Podani János